

1.

Simon Bolívar Plein 1
Willemstad, Curaçao

Tel. (599 9) 434-5500
Fax (599 9) 461-5004
E-mail: info@centralbank.cw

Aan de Minister van Financiën van het Land Curaçao
De heer K. Gijsbertha
Pietermaai 4-4A
Willemstad, Curaçao

Aan de Minister van Financiën van het Land Sint Maarten
De heer A. Irion
Government Administration Building
Souliga Road 1, Pond Island
Phillipsburg, Sint Maarten

Willemstad, 17 maart 2020

Ons kenmerk: JJ/mh/2020-002.003
Onderwerp : Impact Covid-19 op de monetaire unie

Geachte ministers,

Zowel Sint Maarten als Curaçao hebben de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten verzocht een impactanalyse te maken van de vanwege Covid-19 ontstane pandemie op de economie van Sint Maarten respectievelijk van Curaçao.

Die analyse vindt thans nog plaats. De aannames die hierbij gemaakt moeten worden lopen sterk uiteen wat de complexiteit van deze analyse vergroot. Geconstateerd moet echter worden dat de ontwikkelingen rondom Covid-19 een versnelde dramatische ontwikkeling hebben ingezet. Ten tijde van onze contacten was er nog geen sprake van een pandemie, leek het aantal besmettingen in Nederland beperkt te zijn en beheersbaar te zullen blijven en was op Curaçao nog geen Covid-19 patiënt geregistreerd. Intussen ziet de wereld er heel anders uit.

Geconstateerd moet worden dat reeds voor het ontstaan van deze crisissituatie de vooruitzichten voor de economie van de monetaire unie somber waren: de economie van Curaçao zou verder krimpen (circa -2,5%) als gevolg van de structurele aanpassingen aan de ontwikkelingen in Venezuela (maatregelen om de overheidsfinanciën op orde te brengen en een verdere daling van de raffinageactiviteiten in Curaçao), terwijl de economische groei van Sint Maarten zou vertragen (van 5,0% naar 2,9%) voornamelijk als gevolg van een minder sterke groei in het cruisetoerisme. Thans zijn die vooruitzichten ingrijpend verslechterd.

En dat heeft alles met de omvang en de economische structuur van de monetaire unie te maken. Beide economieën zijn kleine diensteneconomieën die sterk afhankelijk zijn van het buitenland. Ter illustratie: de export van goederen en diensten vertegenwoordigt circa 70% van het gezamenlijke Bruto Binnenlands Product (BBP) van de economieën van de monetaire unie en de importen circa 90%. Dit maakt de economie van de monetaire unie extra kwetsbaar voor externe schokken.

De economie van Sint Maarten is voor ruim 50% afhankelijk van het toerisme. Het toerisme vanuit Europa – waaronder dat voor Frans Sint Maarten – is substantieel geschaad door de laatste ontwikkelingen. Voorts zijn de cruiseverbindingen opgeschort waarmee het allerbelangrijkste deel van de toerisme-industrie van Sint Maarten ineens is weggevallen. Het gevolg is dat aan het economische herstel abrupt een einde komt. Erger nog, was het zo dat na orkaan Irma het cruise-toerisme relatief snel herstelde hetwelk de schade voor de economie enigszins beperkte, biedt dit thans geen verlichting. Afhankelijk van de ontwikkeling van de pandemie op Amerikaans grondgebied kan ook aan het verblijfstoerisme vanuit de Verenigde Staten een einde komen althans zeer sterk verminderen. Dat betekent dat Sint Maarten het risico loopt circa 50% van haar economische activiteit grotendeels kwijt te raken. Sociaal kan het leed enkel worden verlicht indien salarissen doorbetaald worden ondanks het wegvalen van de omzet.

Hoewel Curaçao een meer gediversifieerde economie heeft, betekent de huidige situatie voor Curaçao dat het toerisme als grootste economische sector, die tot nu toe de economie enigszins overeind hield sinds het verergeren van de situatie in Venezuela, in feite ook abrupt wegvalt: cruiseschepen doen het eiland niet meer aan en het verblijfstoerisme is als gevolg van het stopzetten van de luchtverbindingen met de buitenwereld volledig weggevallen. Het gevolg is dat ook op Curaçao een aanzienlijke krimp zal optreden die direct kan oplopen tot circa 20% afhankelijk van wanneer het herstel weer inzet. Sociaal kan het leed enkel worden verlicht indien salarissen doorbetaald worden ondanks het wegvalen van de omzet.

De economische repercussies van de Covid-19 pandemie voor de economie van de monetaire unie zijn veel groter dan die ten tijde van de financiële crisis in 2008 – 2009. Orkaan Irma en de situatie in Venezuela kunnen beter als graadmeter worden gebruikt om een inschatting te maken van de impact voor de economie van de monetaire unie. Orkaan Irma veroorzaakte een cumulatieve economische krimp op Sint Maarten van circa 11%. Omdat onder de huidige omstandigheden het cruise toerisme de schade niet kan helpen beperken, zal het additionele effect op jaarbasis van de huidige Covid-19 pandemie veel groter zijn.

De situatie in Venezuela heeft tot het wegvalen van de olieraffinageactiviteiten op Curaçao geleid welke in het verleden verantwoordelijk waren voor circa 12% van het eilandelijke BBP. Die situatie leidde de afgelopen jaren tot een cumulatieve economische krimp op Curaçao van circa 7% en een stijging van de werkloosheid van 13% tot boven de 20%. Voor het wegvalen van de olieraffinageactiviteiten bedroeg het aantal directe en indirecte banen in de olieraffinageactiviteiten minder dan 2.000, terwijl het toerisme meer dan vijf keer zoveel directe en indirecte banen telt. Het aandeel van het toerisme in het BBP van Curaçao is ook meer dan het dubbele van dat van de olieraffinageactiviteiten.

Dit indiceert dat voor Curaçao rekening moet worden gehouden met een economisch en sociaal effect op jaarbasis van minstens het dubbele ten opzichte van de effecten van de situatie in Venezuela en het wegvalLEN van de olieraffinageactiviteiten op Curaçao.

Daar bovenop - en hoewel de olieprijzen zijn gekelderd - kan bij een langdurige reductie van de wereldproductie van levensmiddelen, als gevolg van de pandemie, schaarste gaan ontstaan wat de prijzen zal opdrijven. Dit zal naast economische (meer krimp) ook sociale (te weinig inkomen om in de primaire levensbehoeften te voorzien) repercussies hebben voor de eilanden.

Er zijn lokaal enkele besmettingsgevallen van Covid-19 geconstateerd. Het betreft in al die gevallen personen die buiten Curaçao en Sint Maarten zijn besmet. Om verdere transmissie van de ziekte vanuit het buitenland te voorkomen, is besloten om de grenzen te sluiten (Sint Maarten enkel voor specifieke landen). Dit besluit is ingegeven door argumenten in de sfeer van de gezondheidszorg daar deze ziekte in het bijzonder voor ouderen en mensen met andere medische aandoeningen levensgevaarlijk is.

Als de eilanden zich niet afsluiten lopen zij het grote risico van meer geïmporteerde besmettingsgevallen. Het is algemeen bekend dat de kwaliteit en capaciteit van het zorgstelsel op de eilanden minder goed is dan het Nederlandse.

Zelfs het Nederlandse zorgstelsel dreigt te bezwijken onder de huidige situatie. Het is dus begrijpelijk dat de overheden keuze maken voor het sluiten van de grenzen. Dat zou anders veel levens kunnen eisen en het zorgstelsel op de eilanden langdurig kunnen verlammen. Geen van die beide effecten kunnen binnen kleine samenlevingen op verantwoorde wijze als een optie worden overwogen.

Naast de gezondheidzorg en de economie, zal de Covid-19 pandemie ook een enorme impact met zich meebrengen voor de financiële sector. De Bank heeft voorbereidingen getroffen om alle financiële instellingen aan te schrijven met de aanmoediging tot het komen met een rampenplan ("contingency planning"), zodat elke financiële instelling de nodige voorbereiding treft om te voorkomen dat de continuïteit van hun dienstverlening in het gedrang raakt. Daarnaast zal de Bank de onder toezicht staande instellingen onderwerpen aan een stresstest. Het doel hiervan is om meer inzicht te krijgen in de gevoeligheid van de financiële sector en de weerbaarheid van de financiële instellingen. De uitkomst van de stresstest zal onderdeel vormen van een lopende dialoog waar de resultaten als input zullen dienen voor de procedure voor toetsing en evaluatie.

Tevens is de Bank een analyse gestart van de inspanningen die de financiële instellingen kunnen verlenen ter ondersteuning van het herstel van Curaçao en Sint Maarten. Gedacht wordt hierbij onder andere aan inspanningen van banken om klanten welke kampen met terugbetalingsproblemen, uitstel van betaling van hoofdsom en rente te verlenen. Ook hier kan de Bank zelf ook een rol spelen door banken een vrijstelling te geven voor bijvoorbeeld de Total Debt Service Ratio ("TDSR"). Hierdoor kunnen banken extra krediet verschaffen aan klanten welke als gevolg van de Covid-19 extra hard zijn geraakt. Uiteraard zal de Bank elke vorm van toezicht versoepeling nauwlettend moeten blijven monitoren.

Hoe snel de situatie kan normaliseren is thans niet te voorspellen. In ieder geval is duidelijk dat het aantal besmettingen in heel Europa nog steeds exponentieel toeneemt wat betekent dat de piek nog niet is bereikt. Het zal zeker een paar maanden duren voordat de situatie enigszins is genormaliseerd. Thans worden al projecties gemaakt van een substantiële economische krimp in de Verenigde Staten van ruim 5% in het tweede kwartaal. Wel wordt gehoopt op een sterk herstel in de tweede helft van dit jaar.

De ernst van de situatie blijkt ook uit het feit dat de FED binnen amper een paar dagen haar rentetarief twee keer verlaagd heeft tot aan het niveau marginaal boven de nul-grens. Hiermee zit de rente terug op het dieptepunt van de financiële crisis van 2008 - 2009. Daarnaast is de Amerikaanse regering van plan om een steunpakket te lanceren van 1 triljoen dollar dat onder meer directe checks inhoudt voor Amerikanen en leningen voor kleine bedrijven. Een "special lending program" wordt tevens ook aangekondigd van 10 miljard dollar om de kredietstroom naar huishoudens en bedrijven te ondersteunen. Ook in Europa is een steunpakket aangekondigd van circa EUR 37 miljard en wordt door meerdere overheden meegedacht over een budgettaire impuls van honderden miljarden euro's teneinde de implosie van de Europese economie te voorkomen.

Curaçao en Sint Maarten beschikken niet over de instrumenten om deze crisissituatie enigszins te mitigeren. De overheden hebben niet de budgettaire ruimte om dit op te vangen en kunnen bovendien krachtens de Rijkswet financieel toezicht niet lenen om deze situatie aan te pakken. Voorts is de monetaire situatie in de monetaire unie anders: er is geen tekort aan liquiditeiten; het banksysteem is juist over liquide. Van de banken mag voorts niet worden verwacht dat ze onverantwoord gaan handelen omdat dit anders het banksysteem onderuit zal halen. Deze klap kunnen zij kapitaal gezien niet opvangen. Bovendien is harde valuta nodig om zo'n steunpakket- niet alleen economisch, maar ook sociaal - effectief te maken, terwijl de daarvoor benodigde valuta inkomsten er niet zullen zijn met het wegvalLEN van belangrijke delen van de exportindustrie.

Het onontkoombare besluit tot het sluiten van de grenzen zal grote offers met zich meebrengen. In het bijzonder economisch. De voor de monetaire unie belangrijkste exportsector (toerisme) komt feitelijk tot stilstand. Gezien de reeds fragiele situatie van de economie van de monetaire unie als gevolg van orkaan Irma en van de situatie in Venezuela kan het bedrijfsleven deze klap niet opvangen.

Verwacht mag worden dat deze situatie zal leiden tot verzoeken voor massaontslagen waar geen geld voor is om uit te betalen. Tevens zal dit ertoe leiden dat de belastinginkomsten afnemen. Ook op de korte termijn is dit een niet onaannemelijk scenario want de bedrijven zullen niet langer over de liquiditeiten beschikken om aan hun belastingverplichtingen te voldoen. Bovendien leidt het wegvalLEN van het toerisme op Curaçao alleen al aan Omzetbelasting en Invoerrechten op jaarrbasis tot een directe inkomstendering van om en nabij NAF 100 miljoen en op Sint Maarten van om en nabij NAF 50 miljoen. De doorwerking hiervan in de andere inkomstenbronnen kan op jaarrbasis een totaal verlies aan overheidsinkomsten betekenen voor Curaçao tussen NAF 250 – 325 miljoen en voor Sint Maarten tussen NAF 80 - 130 miljoen.

Daar bovenop komt dat de uitgaven met sociale uitkeringen aanzienlijk zullen toenemen en op Curaçao alleen al voor de toerisme- gerelateerd activiteiten al gauw kunnen oplopen tot meer dan NAF 8 miljoen op maandbasis aan sociale uitkeringen, de eenmalige cessantia-uitkering buitengetallen. Voor Sint Maarten bedraagt dat circa NAF 2 miljoen, de eenmalige cessantia-uitkering buitengetallen.

Dit betekent dat de eilanden per direct geconfronteerd worden met een financieel gat in hun begrotingen van en vervolgens op maandbasis van respectievelijk NAF 35 miljoen en NAF 14 miljoen. Dit kunnen de eilanden niet opbrengen; want dit tekort wegbezuinigen is economisch niet realistisch en zou tot een enorm sociaal-maatschappelijke leed gaan leiden.

Om die reden wordt u geadviseerd in contact te treden met de Koninkrijksregering met het verzoek om te kunnen afwijken van de financiële normen uit de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (artikel 25, eerste lid, van die rijkswet).daar tekorten op de lopende dienst onvermijdelijk worden en een steunpakket voor de overheden van Curaçao en Sint Maarten en (teneinde de massaontslagen te mitigeren) de respectieve private sectoren onontbeerlijk is. Anders dreigt een totale maatschappelijk ontwrichting.

Ook wordt u geadviseerd om met het oog op dat steunpakket de Nederlandse regering te benaderen voor het activeren van een noodkredietlijn voor Curaçao/Sint Maarten ter dekking van de overheidstekorten en om de private sector financieel te steunen wat dient te voorkomen dat het scenario van massaontslagen zich materialiseert. De steun zal dus niet alleen bedoeld zijn om de overheidstekorten te dekken maar ten dele ook bedoeld zijn om de private sector te steunen opdat de komende maanden overbrugd kunnen worden. Maatregelen welke aan worden gedacht zijn o.a. ondersteuning van zelfstandige ondernemers, tegemoetkoming in de loonkosten van bedrijven, en microkredietverstrekking gericht op met name de toeristische sector. De hierboven genoemde maandbedragen kunnen hierbij als richtlijn dienen.

Zoals hierboven al gezegd, moet ook rekening worden gehouden met het wegvalen van belangrijke deviezeninkomsten. Hoe groot de impact daarvan zal zijn kan in dit stadium niet worden ingeschat. Het wegvalen van het toerisme alleen zorgt voor een maandelijkse derving aan deviezeninkomsten voor de monetaire unie van minstens NAF 120 miljoen. Omdat andere sectoren ook geraakt kunnen worden, zal dit een nog groter gat slaan in de betalingsbalans. De deviezen zijn de afgelopen twee jaren afgenomen en hoewel die nog op ruim 3,8 maanden importdekking zitten, dreigt de huidige situatie tot een versnelde afname te leiden wat de stabiliteit van de gulden onder druk zal zetten. De monetaire instrumenten kunnen hier geen oplossing voor bieden anders dan door de economische en sociale leed te laten materialiseren. Dat is uiteraard geen optie. U wordt daarom geadviseerd om ook in contact te treden met de Nederlandse regering voor een steunfaciliteit om de wisselkoers overeind te houden.

Daarbij zou de Nederlandse regering (en wellicht is dat dan ten overvloede) kunnen worden gewezen op een van de kernprincipes dat aan de basis ligt van het Koninkrijk en dat is neergelegd in artikel 36 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden: "Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten verlenen elkander hulp en bijstand."

Tabel 1. Maandelijks benodigde steun

	Curaçao	Sint Maarten
Financiering overheidsbegroting	25 – 35	11 - 14
Financiering behoud banen	40 – 50	15 - 20
Financiering betalingsbalans	60 – 70	60 - 70
Totaal	125 – 155	86 - 104

Bedragen in miljoenen guldens.

Samengevat betekent dit een maandelijks steunpakket van minstens NAF 125 miljoen voor Curaçao en NAF 86 miljoen voor Sint Maarten. U wordt geadviseerd vooralsnog Nederland te benaderen voor een steunpakket voor de komende 6 maanden met een her-evaluatie over 6 maanden, want naar verwachting zal zelfs als de piek van de epidemie in Europa in mei wordt bereikt het nog zeker maanden duren voordat de situatie normaliseert.

Indien Curaçao en Sint Maarten geconfronteerd worden met een explosief aantal lokale besmettingen kan dit de zorgkosten doen exploderen en vitale onderdelen van het overheidsapparaat lam leggen, zoals de belastingdienst. De overheid loopt dan het risico dat een deel van de belastingbetalers ineens stopt met het afdragen van belastingen en sociale premies. Mochten andere deviezen en inkomsten genererende sectoren van de economie ook geraakt worden dan kan dit betekenen dat een aanvulling van het steunpakket nodig is.

U wordt geadviseerd om de Koninkrijksregering onderscheidenlijk de Nederlandse regering te benaderen met de bovengenoemde verzoeken waartoe u zowel een afzonderlijke als een gezamenlijke conceptbrief in de bijlage ontvangt. De Bank blijft te allen tijde beschikbaar voor ondersteuning.

Hoogachtend,
Centrale Bank van Curacao en Sint Maarten

10.2.e

10.2.e

cc. de Minister-President van Curaçao, de heer E. Rhuggenaath
de Minister-President van Sint Maarten, mevrouw S. Jacobs

Bijlagen: 3

3

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

Philipsburg, Wednesday May 20, 2020

The State Secretary Mr. R. Knops.
 cc. the Chair of the Kingdom Council of Ministers, Mr. M. Rutte
 Via email.

Subject: Response to conditions by the Kingdom Council of Ministers, as presented on May 14, 2020 to the Minister Plenipotentiary of Sint Maarten

Div# 10498

Dear Mr. Knops,

With reference to the above mentioned, I can inform you as follows.

On Tuesday, May 12, 2020, during the hastily called meeting via video conference with the Prime Ministers of the Countries within the Kingdom whereby you were accompanied by the Dutch Finance Minister, Mr. Wopke Hoekstra, and Prime Minister Mark Rutte via video conference, the intentions of the Kingdom Government/Netherlands to assist the countries in this time of crisis and beyond was verbally and briefly outlined.

As you are aware, this discussion was held without documentation or specifics to the content of what would be proposed. Although we were given an opportunity to give feedback during the meeting, it was without clear knowledge or understanding of what was on the table. We were informed that the proposal in detail would be taken up in the agenda of the Kingdom Council of Ministers on May 15, 2020.

Unfortunately, only on Thursday, May 14, did Sint Maarten receive the official documentation as is customary via the Cabinet of the Minister Plenipotentiary, leaving us without the necessary time to discuss and instruct our representative in the Kingdom Council of Ministers accordingly as to the position of the Government of Sint Maarten. With less than 24 hours prior to the meeting of the Kingdom Council of Ministers, this is a clear violation of the same rules of order of the Kingdom Council of Ministers.

As such, the Sint Maarten Council of Ministers expresses dissatisfaction with not only the manner in which the aforementioned transpired but also at the level of involvement in developing the conditions. Note, that this was mentioned in our Tuesday meeting with you. Remember, that Sint Maarten made

only one request during said meeting, namely, "We are happy for the assistance already received, and hope that any conditions for loans to be received moving forward are with realistic conditions and timelines for execution after dialogue and consensus."

Furthermore, it should also be mentioned again, that the financial aid will come as a loan to which conditions are being set, some of which are not directly related the financial austerity measures that will bring about the savings or reforms necessary to bring Sint Maarten in a better financial position and have little consideration for the economic and social standing of Sint Maarten.

Finally, I can inform you that notwithstanding the above, and based on deliberations with the Parliament of Sint Maarten, the Government of Sint Maarten hereby informs you that the proposal of the Kingdom of the Netherlands, along with the conditions, is hereby accepted, insofar as it does not violate local, kingdom or international laws.

Going forward, it is our sincere hope that the Netherlands considers a more enhanced exchange and consultation when handling aspects that directly relate to our people. I trust to have informed you sufficiently, in order for the Kingdom Council of Ministers to complete the decision-making on the second tranche of liquidity support for Sint Maarten, and we are looking forward to further bilateral discussions with mutual respect and in the best interest of the people of Sint Maarten.

Government Administration Building

Post Office Box 943, Philipsburg / Soualiga road 1, Sint Maarten

(T) +721-5426058 ext. 2994 – (E) 102.e@sintmaartengov.org

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de minister-president van Sint Maarten
T.a.v. mevrouw S.E. Jacobs
Government Administration Building
Soualiga road 1
Philipsburg
Sint Maarten

Ook per e-mail:

[redacted]@sintmaartengov.org
[redacted]@sintmaartengov.org

Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Kenmerk
2020-0000639376
Uw kenmerk

Datum

06 NOV 2020

Betreft

Reactie op uw brief betreffende nader overleg over de
consensus Rijkswet

Geachte mevrouw Jacobs,

Dank voor uw brief van 29 oktober jl. met als onderwerp 'Nader overleg inzake de ontwerp consensus Rijkswet inzake hervormingen Caribische landen van het Koninkrijk der Nederlanden'(kenmerk DIV:10743/A). Graag reageer ik op uw verzoek om gesprekken te voeren over de hervormingen en voorgestelde wetgeving.

Op 10 juli 2020 is aan de drie Caribische landen van het Koninkrijk een voorwaardenpakket voorgelegd om in aanmerking te komen voor de derde tranche liquiditeitssteun. Met Curaçao is hierover overeenstemming bereikt. Vanwege de overeenstemming met Curaçao is de concept-Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (COHO) inmiddels ter advisering voorgelegd aan de Raad van State van het Koninkrijk. Verder dringt u aan op het scheiden van de gesprekken over hervormingen en wetgeving van die over de liquiditeitssteun. Het pakket aan voorwaarden voor de derde tranche liquiditeitssteun vormt één geheel; een dergelijke scheiding is daarin niet voorzien en ook niet aan de orde.

Ik verwacht dat het College financieel toezicht spoedig met nadere informatie zal komen over de mate waarin Sint Maarten voldoet aan de voorwaarden van de tweede tranche. Vanzelfsprekend ga ik, indien de geboekte voortgang van Sint Maarten met betrekking tot deze voorwaarden daar aanleiding toe geeft, graag met u in gesprek over het aanbod zoals dat voorlag tijdens de Rijksministerraad van 10 juli jl. Daarbij kan ook de lening à ANG 50,0 miljoen, die zonder nadere afspraken na het verleende uitstel uiterlijk 18 november a.s. zal moeten worden afgelost, onderwerp van gesprek zijn.

7.

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties**

Datum

Kenmerk
2020-0000639376

Een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

drs. R.W. Knops

1

9.

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

Philipsburg, 15 december 2020

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer Raymond Knops
Postbus 20011
Turfmarkt 147
2500 EA Den Haag
The Netherlands

DIV: 11144

Onderwerp: Akkoord Sint Maarten

Geachte heer Knops,

Onder verwijzing naar uw brieven met het bovenstaande als onderwerp, welke ik op donderdag 10 december en op zondag 13 december jl. heb mogen ontvangen, bericht ik u als volgt.

In uw brief van 13 december 2020, vraagt u mij onder andere aan te geven op welke wijze Sint Maarten voornemens is de verlaging van de arbeidsvooraarden voor een half jaar in te halen. In deze brief zal ik per categorie zoals aangegeven in uw brief van 10 december 2020 aangeven hoe wij de maatregelen reeds hebben ingevoerd en hoe ik voornemens ben de resterende door te voeren verlagingen in te halen.

Uit uw brief van 13 december 2020 lijkt ik op te kunnen maken dat u in de veronderstelling verkeerd dat wij pas met de uitvoering van de maatregelen aanvangen nadat de ontwerplandsverordeningen in werking zijn getreden, dit is echter niet helemaal juist. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de ontwerplandsverordeningen heeft Sint Maarten namelijk weldegelijk maatregelen ingevoerd met betrekking tot de verlaging van de arbeidsvooraarden.

De verlaging met terugwerkende kracht van 25% van het totale pakket arbeidsvooraarden voor de Statenleden en Ministers.

Zoals vermeld in mijn brief van 11 december 2020 zijn de arbeidsvooraarden van de politieke gezagdragers in 2020 reeds gedeeltelijk verlaagd en zal het gedeelte dat nog ingehaald dient te worden te worden ingehaald verspreid over het boekjaar 2021 door middel van een aanvullende verlaging op de bezoldiging.

De verlaging met terugwerkende kracht van 12,5% van het totale pakket arbeidsvoorwaarden voor medewerkers in de (semi)publieke sector.

De opbouw van het vakantiegeld is per 1 juli 2020 niet doorgesteld. Hiernaast zullen we vakantiedagen inhouden gelijk aan 1,2% van het arbeidsvoorwaardenpakket. Mocht het zo zijn dat er geen vakantiedagen zijn overgebleven uit 2020, dan zullen de vakantiedagen voor 2021 hiervoor worden aangewend. In het jaar 2020 heeft Sint Maarten de helft van de reeds opgebouwde vakantie-uitkering niet uitbetaald. Een gedeelte van deze niet uitgekeerde vakantiegeldrechten wordt aangewend om de inhaalslag van de maatregelen te maken die per 1 juli 2020 hadden moeten zijn uitgevoerd. Een ander gedeelte van de niet uitgekeerde vakantiegelden zal worden aangewend om de 1.7% verlaging te bereiken voor het bevriezen van de zogenoemde treden binnen de schalen. Deze maatregel gaat pas praktisch in per 1 januari 2021, echter door 0.85% van het niet uitgekeerde vakantiegeld aan te wenden wordt dit voor de periode van 1 juli 2020 tot en met 31 december 2020 bewerkstelligd. De organisatie heeft gecommuniceerd dat de vergoeding voor overwerk verlaagd dient te worden alvorens de ontwerplandsverordeningen in werking zijn getreden. Het bedrag dat hierdoor minder aan overwerk wordt uitgegeven dient nog in kaart te worden gebracht en afhankelijk hiervan zal worden besloten of er nog een verdere inhaalslag dient plaats te vinden of niet.

De normering topinkomens.

In de ontwerplandsverordening Tijdelijke Landsverordening normering topinkomens en aanpassingen arbeidsvoorwaarden bij (semi) publieke sector entiteiten is opgenomen dat per de inwerkingtreding van de landsverordening welke een terugwerkende kracht kent tot en met 1 juli 2020 niemand een bezoldiging overeenkomt die per kalenderjaar meer bedraagt dan de norm. Indien dit voor de inwerkingtreding van de ontwerplandsverordening reeds overeengekomen, dan is deze bezoldiging boven de norm toegestaan voor ten hoogste twaalf maanden na inwerkingtreding van deze landsverordening en dient deze na een periode van twaalf maanden te worden afgebouwd tot aan de norm.

De volledige maatregelen zijn verwerkt in de ontwerpbegrotingwijziging voor het dienstjaar 2020 en ontwerpbegroting 2021.

Zoals eerder aangegeven zijn wij dus voornemens de maatregelen ter verlaging van de arbeidsvoorwaarden voortvloeiend uit de 2e tranche en die nog niet volledig zijn uitgevoerd alsnog volledig uit te voeren nadat de wettelijke basis met terugwerkende kracht tot en met 1 juli 2020 is vastgesteld. Dit conform het proces van wet en regelgeving. Met de aantekening dat Sint Maarten reeds vooruitlopend op de inwerkingtreding van de ontwerplandsverordeningen al maatregelen in uitvoering heeft genomen.

Voor wat betreft uw opmerking over de CEO van GEBE informeer ik u dat de maatregel van de 130% norm onverkort wordt toegepast.

Zoals afgesproken, doe ik u hierbij de verklaring van de Staten toekomen waarin de meerderheid van de Staten haar steun heeft uitgesproken voor instemming met de consensus rijkswet COHO en het landspakket.

Tenslotte, kan ik u vermelden dat ik de organisatie inmiddels de opdracht heb gegeven om zich voor te bereiden op een eventueel werkbezoek van vertegenwoordigers van de werkgroep van BZK teneinde

de uitvoeringsagenda uit te werken. Ik verzoek u mij dan ook aan te geven wanneer wij dit bezoek kunnen verwachten.

Ik hoop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

10.

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

Philipsburg, December 18, 2020.

Aan: De Staatssceretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
De heer Drs Raymond Knops,
Ministerie van Binnenlandse Zaken en koninkrijksrelaties,
Den Haag Nederland

DIV:11164

Onderwerp: Het verzoek van de RMR om afstand te doen van uitspraken van de Staten van Sint Maarten.

Geachte heer Knops,

Na ons gesprek van vannmorgen, waar u mij aangaf dat de Rijksministerraad een besluit heeft genomen dat de regering van Sint Maarten afstand doet van uitspraken van de Staten, bericht ik u als volgt.

Uw verzoek is op vrijdag 18 december 2020, in de Ministerraad van Sint Maarten behandeld. De reactie van de Ministerraad is dat het door u gestelde schriftelijk aan mij dient te worden toegestuurd voor besluitvorming. Dit heb ik u dan ook medegedeeld. Echter, van de directeur van uw Directoraat, heb ik via onze gevormde minister moeten vernemen dat u het door u gestelde niet op schrift aan mij zal laten toekomen.

Derhalve bericht ik u namens de Ministerraad van Sint Maarten als volgt.

Op de eerste plaats is het verbazingwekkend, dat de opmerkingen dan wel de motivering van de beslissing van de Rijksministerraad, mij niet schriftelijk kunnen worden toegestuurd.

Ten tweede dient het ook bekend te zijn, dat het bestaansrecht van een regering, gebaseerd is op de steun van de meerderheid in de Staten. Deze meerderheid is welke mij een paar dagen geleden de nodige steun heeft gegeven om de overeenkomsten met Nederland te ondertekenen. Zoals vermeld staat in de brief van parlement van 15 december jl. waarin wordt tevens benadrukt dat het parlement hun rechten zal blijven behouden conform de bepaling van de Statuut. De regering wil ook benadrukken dat wij binnen het kader van de Statuut zullen blijven functioneren.

10.

Wij hebben tot nu toe, aan alle voorwaarden van de Rijksministerraad voldaan en zijn nog willig, in redelijkheid, om alles te doen om tot een akkoord te komen. Ik verwijs u hierbij uitdrukkelijk naar mijn brief van 15 december 2020 al in uw bezit. Wij menen nu dan ook dat wij op het punt zijn gekomen, dat nu daadwerkelijk moet blijken of wij een Koninkrijk hebben, waarin wij hoewel steunend op eigen kracht, de wil hebben elkaar bij te staan.

Ik hoop u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet
10.2.e
Silvano S. Jacobs
Prime Minister of Sint Maarten / Minister-President van Sint Maarten

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 25 Den Haag

Minister-President Sint Maarten
T.a.v. mw Silveria Jacobs
T.a.v. Government Building
Soualiga Road 1
Philipsburg
Sint Maarten

DG Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus
25 Den Haag
Nederland

Kenmerk
2020-0000758102

Uw kenmerk
DIV:11164

10.2.e

@sintmaartengov.org

Datum 18 december 2020
Betreft Reactie op uw brief (DIV:11164)

Geachte mevrouw Jacobs,

In de Rijksministerraad van heden, waaraan de Gevolmachtigd Minister van Sint Maarten deelnam, zijn op basis van de gedachtewisseling twee voorwaarden gesteld die voorwaardelijk zijn om de overeenkomst te kunnen tekenen.

Allereerst het ondubbelzinnig afstand nemen door het kabinet van grensoverschrijdende bewoeringen die in het debat hierover op 14 december jl. werden gebezigd. Ulterdaar laat dat de staatsrechtelijke positie van de Staten onverlet; het gaat om de appreciatie van het kabinet.

Ten tweede de verzekering dat van regeringszijde geen steun zal worden verleend aan de acties van de ProSoualiga Stichting met betrekking tot hun standpunt dat "Charter Is not a lawful legal instrument and as such cannot be used as the basis for legislation".

Ik moet constateren dat de brief die u zojuist stuurde (kenmerk DIV:11164) geen antwoord is op de vragen die in de RMR rezen en de hierboven genoemde voorwaarden. Daarom is het mij dan ook helaas nu niet mogelijk namens het kabinet de overeenkomst te tekenen en de heden aflopende lening om te zetten.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

To: State Secretary of Internal Affairs and Kingdom Relations
 Mr. Raymond Knops
 Ministry of Internal Affairs and Kingdom Relations

Philipsburg, December 18, 2020

DIV no.: 11164/B
Subject: Position of the Council of Ministers of Sint Maarten

Dear Mr. Knops,

In response to your letter dated December 18, 2020, your attention for the following:

The Government of Sint Maarten can and should not be held accountable for statements made publicly by any third party, including Foundation Pro Soualiga. We have never met, endorsed nor financed Foundation Pro Soualiga, and as such any actions taken and statements made by them is for their account.

On behalf of the Council of Ministers, we hereby reiterate that this Government is committed to continue to work with the Netherlands in accordance with the Kingdom Charter.

The Government of Sint Maarten also agrees with your statement made in your digital correspondence to me, dated Wednesday, December 15th 2020, that "uit de verklaring van de Staten blijkt dat zij een akkoord steunen en het statuut erkennen, afgezien van de uiterst bedenkelijke uitspraken van verschillende parlementariers." As such, your understanding and respect for the free mandate of individual members of parliament is recognized and appreciated. While as government of St. Maarten we do not agree with all statements made in parliament, we are pleased as you are, to have received broad support across factions to enter into agreements with the Netherlands for the third tranche of liquidity support.

Trusting to have informed you sufficiently.

Prime Minister / Minister-President

Government Administration Building

Soualiga Road 1, Sint Maarten

(T) +721-542-6085 ext. 2979 – (E) sintmaartengov.org

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De minister-president van Sint Maarten
T.a.v. mw. Silveria Jacobs
Government Administration Building
Soualiga Road 1
Philipsburg
Sint Maarten

**Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Kenmerk
2020-0000762125

Uw kenmerk

Datum

Betreft Uw reactie, kenmerk 11164B

Geachte mevrouw Jacobs,

In antwoord op uw brief van 18 december, die mij op 19 december bereikte, bericht ik u als volgt.

De Rijksministerraad (RMR) heeft vrijdag jl. bij de behandeling van het voorstel over de derde tranche liquiditeitssteun besloten om, naar aanleiding van de mondelinge inbreng tijdens de regering van Sint Maarten, nadere opheldering te vragen ten aanzien van de volgende zaken. De RMR wil de verzekering dat van regeringszijde geen steun zal worden verleend aan de acties van stichting Pro Soualiga rond de legitimiteit van het Statuut. En dat door de regering van Sint Maarten ondubbelzinnig afstand wordt genomen van de grensoverschrijdende bewoordingen, gebezigd in het Statendebat van 14 december 2020.

Ik constateer dat u in bovengenoemde brief aan het eerste verzoek heeft voldaan. Aan het tweede verzoek echter niet: u neemt geen afstand van de gewraakte vergelijking met en verwijzing naar Hitler. Dit terwijl het de regering vrij staat zich hiervan te distantiëren, zoals het Statenleden vrij staat hun eigen woorden te kiezen.

Zolang niet aan het door de RMR gedane verzoek is voldaan, zal door Nederland niet worden ingestemd met de voorstellen zoals die vrijdag in de RMR voorlagen. Daarbij is de inzet van mij en van het Nederlandse kabinet er onverminderd op gericht om tot een vergelijk te komen, zodat we tot ondertekening over kunnen gaan. Mocht dat niet mogelijk blijken, dan zal het onverplicht voorstel opnieuw geagendeerd worden voor de RMR van 8 januari aanstaande.

**Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Kenmerk
2020-0000762125

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. R.W. Knops

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

To: State Secretary of Internal Affairs and Kingdom Relations
 Mr. Raymond Knops
 Ministry of Internal Affairs and Kingdom Relations

Philipsburg, December 21, 2020

DIV no.: 11164/D
Subject: Reaction to reference 2020-0000762125

Dear Mr. Knops,

With reference to your correspondence sent by email on your behalf on December 21, 2020 in response to my letter of December 18, 2020 with reference number 11164B, I hereby provide clarity on the second point of the request of the Kingdom Council of Ministers.

In our previous response to your initial request, it is clear that we do not support all statements made in Parliament. However, seeing your most recent explicit further request, we confirm that the statement of the independent member of Parliament on the floor of Parliament, who does not support this government, nor our decision to move forward with these agreements, making the reference to "... a Hitler thinking individual..." is not endorsed by this government.

For the record, this government in upholding our constitution "believe in the principle of democracy, the rule of law, the principle of the segregation of powers, the dignity and value of the individual, the entitlement of all persons to the fundamental rights and freedoms". We further reiterate that according to article 32, paragraph three, ministers are accountable to Parliament, and are therefore not responsible for the actions or statements of the members of Parliament.

With the clarification provided herein, I trust that we can move forward with the signing of the agreements as presented in the Kingdom Council of Ministers meeting of December 18, 2020.

Sincerely,

Prime Minister / Minister-President

Government Administration Building

Soualiga Road 1, Sint Maarten

(T) +721-542-6085 ext. 2979 – (E) [@sintmaartengov.org](mailto:102@102.sintmaartengov.org)

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

To:

10.2.e [REDACTED]

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Postbus 20011
 2500 EA, Den Haag, Nederland
 (also via email: 10.2.e @Benelux.int)

Philipsburg, January 14, 2021

DIV no.: 11179/A

Kenmerk: 2020-0000745033

Re: Response to letter "Zorgen over de corporate governance PJIA"

Dear 10.2.e [REDACTED]

Your letter of December 18, 2020, was received in good order. Our productive telephone conversation of yesterday, Wednesday, January 13, shed some additional much-needed light on the concerns of the Trust Fund Donor with reference to the Airport Terminal Reconstruction Project.

I can confirm that the Government of Sint Maarten remains committed to all Trust Fund projects in the implementation or preparatory phases, and the Airport Terminal Reconstruction Project is no exception. The Airport is essential to Sint Maarten and plays a vital role in our country's economy.

The implementation of the Improvement Plan of the Corporate Governance Task Force for the Airport is now one of our country packages. The execution process is based on a detailed to-be drafted plan of approach with clear deadlines and will be monitored both by our established monitoring committee and the Temporary Work Organization (TWO). Discussions on this matter are ongoing with the TWO.

Through the Secretary General of the Council of Ministers, 10.2.e [REDACTED] I will ensure that a regular update on the implementation of the Improvement Plan of the Task Force and the other corporate governance conditions for the Airport Project (including screening and upgraded board profiles with competency matrix) is provided to the Steering Committee of the Trust Fund. I can assure you that the Government of Sint Maarten also in this area remains

Prime Minister / Minister-President

Government Administration Building
 Soualiga Road 1 Sint Maarten

10.2.e [REDACTED]

fully committed to the execution of the previously agreed corporate governance conditions for the Airport Project.

The main reason for your letter is the recent actions taken by PJIAH NV towards the CEO of the PJIAE. I have taken note of the concerns expressed in your letter and in a separate letter of [REDACTED]

[REDACTED] The concerns voiced in [REDACTED]

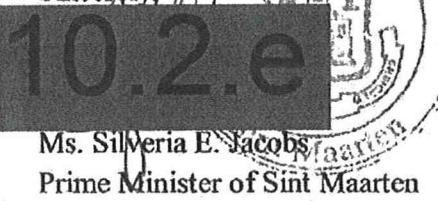
[REDACTED] [REDACTED] letter will be addressed by PJIAH NV. Upholding corporate governance principles, which includes conducting proper due diligence, is highly valued by the Council of Ministers as Shareholder of the PJIAH NV.

In this regard, the Council of Ministers/Shareholder can attest that it is taking her responsibility in ensuring that transparency and accountability prevail, while considering the risks in case corporate governance principles are not adhered to. Noteworthy to mention, an urgent Shareholders meeting is scheduled for Tuesday, January 19, 2021, with the PJIAH NV. An update will be sent to the Steering Committee.

I reiterate that our Government is committed to finalize the Airport Terminal Reconstruction as stipulated in our formal agreements and I can assure you that the Council of Ministers/ Shareholder is in the process of carefully reviewing the aforementioned concerns and preparing appropriate actions.

I trust to have informed you sufficiently. In the case, there is a need for a conversation by phone, I remain open to such.

Sincerely,

Ms. Silveria E. Jacobs
Prime Minister of Sint Maarten

Cc. State Secretary Knops, Council of Ministers, Steering Committee Trust Fund, Director NRPB

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

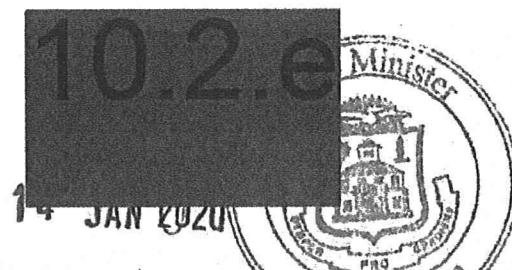
Attachment 1

**Tabel 1: Security Screenings Princess Juliana International Airport Holding Company:
status (1 October 2020)**

Last Name	First Name	Function	Category	Status	VGB valid until
10.2.e	10.2.e	10.2.e	B	Complete	5 March 2025
			B	Complete	5 March 2025
			B	Complete	19 March 2025
			B	Complete	27 October 2025

**Tabel 2: Security Screenings Princess Juliana International Airport Operating N.V.:
status (1 October 2020)**

Last Name	First Name	Function	Category	Status	VGB valid until
10.2.e	10.2.e	10.2.e	B	Complete *(Deceased)	29 January 2025
			B	Complete	19 December 2024
			B	Complete	10 January 2025
			B	Complete	9 March 2025
			B	Complete	19 March 2025

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: St Maarten Reconstruction - Expression of Concern
Datum: maandag 1 februari 2021 08:49:19
Bijlagen: image001.jpg

Dear [REDACTED]

On behalf of Royal Schiphol Group I would like to (once again) express our grave concerns regarding the recent developments at PJIAH/PJIAE. We believe that the pre-condition for our involvement in the re-construction project of the airport related to "good governance" is, despite all our efforts, not sufficiently implemented and in serious danger.

Recent action of PJIAH are not in line with good governance principles and seriously jeopardizing the reconstruction project and effective good governance at the airport in the future. We, as RSG, are therefore re-considering our continued involvement in the project following these developments and consider withdrawing our support for the project as we anticipate that we can no longer effectively operate to realize the defined objectives for the project without good governance.

We want to express that we appreciate the cooperation with all parties in the project and more specifically over the last weeks! And are disappointed that despite all our efforts we are in this position.

We will continue to work with you and all other parties to find a workable solutions to the current challenges.

Kind regards,

[REDACTED]

[REDACTED] @schiphol.nl

Evert van de Beekstraat 202 1119 CP Schiphol The Netherlands

P.O. Box 7501 1118 ZG Schiphol The Netherlands schiphol.nl

Asset Management_emailhandtekening (1)

[Follow us on Facebook](#) [Twitter](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#)

Please consider the environment before printing this e-mail

This email contains privileged information. It is intended only for the above-named recipient(s). You are requested not to disclose, copy or distribute the information contained within. If you have received this email in error, please notify the sender and delete it immediately. We assume no liability for damages related to data and/or documents which are communicated by electronic mail.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

19.

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De minister-president van Sint Maarten
T.a.v. mw. Silveria Jacobs
Government Administration Building
Soualiga Road 1 Phillipsburg
Sint Maarten

Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Kenmerk
2021-0000052583

Uw kenmerk

10 FEB 2021

Datum

Betreft Reactie op uw brieven inzake het landspakket

Geachte mevrouw Jacobs,

Hierbij reageer ik op uw brief van 25 januari jl. inzake corporate governance verbeteringen op Princess Juliana International Airport (PJIA) met kenmerk DIV: 11197/B. Tevens reageer ik op uw brief van 30 januari jl. inzake de landsverordeningen die zien op de voorwaarden aan de tweede tranche liquiditeitssteun (kenmerk DIV 11224B).

Corporate governance PJIA

Verbetering van de corporate governance zodat deze voldoet aan internationale standaarden, was voorwaarde voor het goedkeuren en vrijgeven van financiering voor de reconstructie van de luchthaven. Op 17 maart 2020 heb ik bevestigd dat in voldoende mate aan de corporate governance voorwaarden was voldaan en dat financiering voor de reconstructie van de luchthaven kon worden vrijgegeven. Echter, ik heb daarbij explicet uw aandacht gevraagd voor het belang van de implementatie van het *Corporate Governance Improvement Plan* en het akkoord dat tijdens de stuurgroep vergadering d.d. 5 maart 2020 is bereikt over het borgen daarvan via de Development Policy Operation (DPO). Nu het DPO is stopgezet, is deze afspraak nogmaals bevestigd in het landspakket, dat wij op 22 december 2020 met elkaar zijn overeengekomen, en hebben wij met elkaar afgesproken dat uw ministerraad uiterlijk 25 januari 2021 formeel goedkeuring zou verlenen voor de uitvoering van dit plan.

In uw brief van 25 januari jl. verzoekt u om meer tijd en overleg om tot overeenstemming te komen over het voldoen aan de corporate governance voorwaarden voor de luchthaven. Dit omdat u zich – in tegenstelling tot eerdere berichten – niet kunt vinden in een onderdeel van de verbeterplannen, namelijk de oprichting van een asset company. Ik begrijp dat op 28 januari jl. een overleg heeft plaatsgevonden tussen uw ministerraad en speciaal vertegenwoordiger van Nederland, [REDACTED]. Door zowel de Taskforce als door uzelf is daar de bereidheid uitgesproken om te komen tot een alternatief, waarbij geen asset company wordt ingesteld maar wel hetzelfde doel – namelijk het beperken van politieke invloed op de operaties van de luchthaven – geborgd blijft. De Taskforce heeft duidelijk toegelicht dat dit doel alleen bereikt kan worden wanneer er sprake is van een duidelijke scheiding tussen de uitvoering van de aandeelhouderstaken

van PJIAH en het beheer van de assets. Geborgd moet zijn dat de assets niet kunnen worden aangewend in enig ander belang dan dat van de luchthaven en het land Sint Maarten.

Kenmerk
2021-0000052583

U heeft met [10.2.e] besproken dat het zinvol zou zijn om vier weken extra de tijd te nemen om samen met de Taskforce tot een oplossing te komen die voldoet aan bovenstaande randvoorwaarden. Hierbij geef ik u die ruimte. Daarbij benadruk ik wel nogmaals dat niet voor niets een groep experts is gevraagd door en voor Sint Maarten om hierover te adviseren. Ik verwacht dan ook dat uiterlijk 22 februari 2021 een besluit is genomen door uw ministerraad waarmee naar oordeel van de Taskforce het eerder genoemde doel wordt bereikt.

Nadat dit besluit is genomen, komt het aan op het zo spoedig mogelijk ter hand nemen van de implementatie. Om de vaart erin te houden ontvang ik hiertoe graag uiterlijk 22 maart a.s. een concreet plan van aanpak. Indien u verwacht technische assistentie nodig te hebben voor die uitvoering, kunt u bij dit stappenplan een formeel verzoek hiervoor opnemen. Zoals reeds aangegeven in mijn brief van 17 maart 2020 zal ik op basis van zo'n verzoek bepalen of de gevraagde assistentie noodzakelijk is en of het haalbaar is voor Nederland om deze te leveren.

In de voorwaardenbrief zoals die stond geagendeerd tijdens de Rijksministerraad van 18 december jl. is ook de voorwaarde opgenomen dat Sint Maarten voor 15 februari 2021 een plan van aanpak dient op te stellen ter uitvoering van het *Protocol corporate governance* (2020). Aangezien het protocol en het verbeterplan in feite hetzelfde beogen en daarom in samenhang bezien en uitgevoerd dienen te worden, doe ik u de suggestie om de uitvoering van het protocol en van het Corporate Governance Improvement Plan uit te werken in één plan van aanpak. Ik geef u hiervoor dan ook eveneens de ruimte tot 22 maart 2021.

Voorwaarden tweede tranche

In uw brief van 30 januari jl. heeft u mij geinformeerd dat de landsverordeningen die zien op de nog openstaande voorwaarden aan de tweede tranche liquiditeitssteun (korting arbeidsvoorraarden en normering topinkomens) gepland staan voor behandeling door de Staten op 2 februari a.s. Inmiddels heb ik vernomen dat deze landsverordeningen door de Staten zijn aangenomen. Ik zie graag zo spoedig mogelijk bevestiging hiervan tegemoet. Deze informatie kan via de Monitoring Committee worden aangeleverd bij de TWO ([redacted]@minbzk.nl) en hoeft niet direct aan mij geadresseerd te worden.

Hoogachtend,
De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

10.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

20

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De minister-president van Sint Maarten
T.a.v. mw. Silveria Jacobs
Philipsburg
Sint Maarten

Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Kenmerk
2021-0000197183
Uw kenmerk

Datum 8 april 2021
Betreft Corporate Governance PJIA

Geachte mevrouw Jacobs,

Ik schrijf u omdat de ontwikkelingen rondom het bestuur van de luchthaven en met name het ontslag van de CEO PJAE mij buitengewoon grote zorgen baren en diverse vragen oproept. De gang van zaken en met name het ontslag van de CEO in deze fase van het project vormt een bijzonder groot risico voor het luchthaven reconstructieproject. Ik doe dan ook – wederom - een klemmend beroep op u als minister-president en uw regering als ultimate shareholder om toe te zien op toepassing van de principes van goed bestuur met het oog op een ongestoorde voortgang van het project.

In de afgelopen maanden heb ik mijn zorgen over de ontwikkelingen op de luchthaven meermalen met u gedeeld. Niet voor niets heeft Nederland eerder voorwaarden met betrekking tot goed bestuur verbonden aan de financiering van de airport: goed bestuur is een randvooraarde om een project van deze omvang verantwoord tot een goed einde te kunnen brengen. Onder andere in mijn brief op 20 december jl., waarin ik uw aandacht vroeg voor het gebrek aan voortgang in het corporate governance verbetertraject en het verzoek van enkele leden van de Supervisory Board of Directors van de holding (SBOD holding) tot het ontslag van de CEO. Daarbij heb ik ook het risico dat deze gang van zaken met zich meebrengt voor het realiseren van het luchthaven reconstructieproject genoemd. De noodzaak van bestuurlijke stabiliteit en het borgen van de benodigde capaciteit in het licht van een dergelijk omvangrijk en essentieel project voor uw land heb ik tijdens mijn werkbezoek aan Sint Maarten (22 februari t/m 1 maart jl.) opnieuw onder de aandacht gebracht. De gesprekken die ik voerde met uzelf, de minister van TEATT en het uitvoerend management van zowel de holding als de operating company waren positief en bemoedigend. Alle partijen onderschreven toen het belang van de reconstructie van de luchthaventerminal voor Sint Maarten, de noodzaak van verbetering van de corporate governance en de betrokkenheid van Schiphol voor de realisatie van het project. Echter, inmiddels moet ik constateren dat de recente ontwikkelingen daar haaks op lijken te staan.

**Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties**

Zoals u bekend zal zijn, is de SBOD holding op 7 april jl. overgegaan tot ontslag [redacted]. De reden hiervoor is voor ons niet duidelijk, maar met name de timing ervan is in het licht van de aanbesteding van de reconstructiewerkzaamheden onbegrijpelijk. Eerder besprak ik met u dat de geldende corporate governance procedures niet (zuiver) werden gevuld, ondanks de hierover met Nederland gemaakte afspraken over het verbeteren daarvan¹. De gang van zaken roept de vraag op of dat nu wel het geval is en kan een negatieve impact hebben op het realiseren van het luchthaven reconstructieproject.² Daarmee zal het (economisch) herstel van Sint Maarten verder vertraging oproepen, hetgeen zeer onwenselijk is.

Om PJIA te ondersteunen bij de uitvoering van het project is een samenwerkingsovereenkomst tussen Schiphol, holding en operating company en Nederland gesloten. Gelet op het belang van goed bestuur en de geleverde ondersteuning vanuit Schiphol voor het reconstructieproject is geconcludeerd dat verlenging noodzakelijk is. Helaas moet ik constateren dat de gesprekken over de verlenging van de cooperation agreement met de operating en holding company niet verlopen zoals wij mochten verwachten op basis van uw toezegging in de stuurgroep van 5 maart jl. Hoewel tijdens het eerste overleg op 11 maart jl. alle met mandaat aanwezige partijen nog concludeerden voorstander te zijn van een verlenging van de huidige overeenkomst onder dezelfde bepalingen tot einde van de looptijd van het project, konden in het overleg van 8 april jl. geen definitieve afspraken worden gemaakt over de tekst van de verlengingsovereenkomst en de datum van ondertekening. In dit laatste gesprek zijn de bezwaren en voorstellen om de overeenkomst inhoudelijk te wijzigen van de holding company bij de voorgestelde verlenging van de overeenkomst³ besproken en hebben wij ons standpunt in lijn met eerder gemaakte afspraken, toegelicht. De holding company heeft daar – helaas – niet op gereageerd. De operating company, in dit overleg vertegenwoordigd door [redacted], heeft aangegeven meer tijd nodig te hebben voor het reviewen van de documentatie en de concept verlenging. Dit bevreemdt mij gelet op de eerdere instemming van de operating company. Beiden hebben (daarmee) in het midden gelaten of zij akkoord zullen gaan met de verlenging zoals die nu voorligt, waarbij vervolgoverleg wat hen betreft eerst pas in de week van 26 april a.s. mogelijk is.

Het is in het belang van Sint Maarten en haar bevolking dat de luchthaven op de kortst mogelijke termijn wordt hersteld. Ik verwacht dat u mijn zorgen niet alleen begrijpt, maar ook deelt. Met een beroep op uw verantwoordelijkheid als minister-president en uw regering als ultimate shareholder verzoek ik u alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat de reconstructie van de luchthaven terminal ongehinderd kan worden voortgezet. Daarbij adviseer ik u met klem om ten minste zo spoedig mogelijk een onafhankelijk onderzoek in te stellen of de gang van zaken overeenkomt met de geldende corporate governance procedures en

¹ Corporate governance voorwaarden verbonden aan het luchthaven reconstructieproject en – In het verlengde daarvan – Implementeren van het verbeterplan Corporate Governance in het Landspakket.

² Zie ook brief van de Wereldbank d.d. 3 februari 2021

³ Zie ook brief van PJIAH d.d. 6 april jl. met kenmerk PJIAH/MD/VDD/2021-021

**Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties**

passende acties te ondernemen als blijkt dat dat niet het geval is. Tevens adviseer ik u ervoor zorg te dragen dat benoemingen en ontslag van alle bestuurders van de luchthaven – met in het bijzonder aandacht voor de opvolging van de CEO – conform geldende corporate governance procedures (incl. competentiematrix, -profielen en screening) plaatsvinden. Voorts verzoek ik u dringend om ervoor te zorgen dat de cooperation agreement op de kortst mogelijke termijn doch uiterlijk 26 april a.s. wordt ondertekend door zowel de holding als operating company.

Tot slot, ik betreur het dat mijn tekstberichten aan u en de minister van TEATT in de afgelopen weken onbeantwoord zijn gebleven. Een open dialoog kan naar mijn mening alleen maar bijdragen aan het bereiken van het gezamenlijk doel, namelijk de realisatie van de reconstructie van de luchthaventerminal. Ik stel dan ook voor om voor begin komende week een afspraak te maken en hier nader over te spreken.

Hoogachtend,

10.2.e

10.2.e

CC:

- Council of Ministers Sint Maarten (CoM)
- 10.2.e
- Steering Committee Sint Maarten Trustfund:
 - 10.2.e

**Datum
8 april 2021**

**Kenmerk
2021-0000197183**

To:

[10.2.e] [REDACTED]

[10.2.e] [REDACTED]

C.C.

[10.2.e] [REDACTED]

[REDACTED]

**Princess Juliana International
Airport Governance Concerns**

9 April 2021

By E-mail

Dear [10.2.e] [REDACTED]

Through this letter Royal Schiphol Group wants to inform you on our very serious concerns about the governance of the Princess Julianna International Airport.

In the last days we have been informed by our staff supporting the Princess Julianna International Airport that they, and other stakeholders, have very serious concerns on the governance of the airport and the process that has resulted in the termination of the CEO on 8 April 2021.

As proper governance is a condition for our support to the airport and also a condition for the support of the State of the Netherlands, we want to make you aware of our very serious concerns regarding the governance of the airport and request the State of the Netherlands to initiate appropriate actions in their power to urgently rectify the governance situation at the airport and assure proper governance going forward.

The governance of the airport has been a concern for a longer period of time and has been a condition for our support to the airport. Given the recent developments and concerns of several stakeholders we propose to urge the appropriate parties to, in the coming weeks, execute an urgent independent investigation to establish the factual situation concerning the governance of the airport holding PJIAH.

We also inform you that, based on the information received till date, we are re-considering our position on the project as this condition for our support has not been fulfilled.

We look forward to your response and are available for any further clarification, if required.

10.2.e

To:

H.E. Prime Minister Jacobs
Prime Minister St. Maarten

H.E. Minister Irion
Minister of Finance St. Maarten

For formal notice also addressed to:

The State of The Netherlands

[10.2.e]

**Princess Juliana International
Airport - Notice of
Termination**

6 May 2021

Princess Juliana International Airport Houdstermaatschappij N.V.

[10.2.e]

Princess Juliana International Airport Exploitatiemaatschappij N.V.

[10.2.e]

By E-mail

Your Excellencies,

Following our letter of 21st April 2021 in which Royal Schiphol Group expressed its profound concerns about the governance of the Princess Juliana International Airport and specifically the holding PJIAH and our call on 1st May 2021 concerning the continued corporate governance violations we would like to inform you on the position of the Royal Schiphol Group.

Our support to the airport and the reconstruction project has, from the start, been conditional on:

1. The Government of St. Maarten and the Princess Juliana International Airport organization welcoming and supporting our involvement in the airport and the reconstruction;
2. Proper (corporate) governance of the airport

In the recent period we have observed that these conditions are not being met. Our staff involved with PJIA as well as other stakeholders in PJIA have in recent months/weeks raised significant concerns on the governance of the airport with the Government of St. Maarten as ultimate shareholders. Furthermore communication received from the airport on the extension of the Cooperation Agreement have also casted serious doubt whether our continued support is really welcomed by all stakeholders.

We therefore regret to inform you that Royal Schiphol Group has decided to terminate our support to the PJIA and the reconstruction project under the cooperation agreement by 15 July 2021 unless:

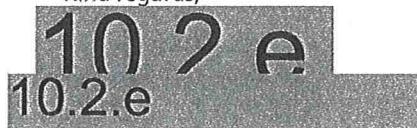
- A. Proper governance of the airport is re-established in a structural manner before 26 May 2021. In particular at the airport holding company PJIAH and management layers of the airport.
- B. Past governance violations are dealt with and corrected effectively before 26 May 2021

We emphasize the importance and urgency of this matter given the potential impact on the airport and the reconstruction during this critical time.

We sincerely hope that the government of St. Maarten will take the appropriate actions to address the current situation at the airport, to ensure the interest of the people of St. Maarten is best served.

We look forward to your response and are available for any further clarification, if required.

Kind regards,

Director Schiphol International

C.c:

10.2.e

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

Philipsburg, 06 mei 2021

Minister-President, Minister van Algemene Zaken
 De heer Mark Rutte
 Postbus 20001
 2500 EA, Den Haag
 Nederland

Onderwerp: Vertraging van leenovereenkomst
 DIV# 11525

Geachte heer Rutte,

Middels dit schrijven wil ik u op de hoogte stellen van de vertraging die is opgelopen met het afhandelen van de leenovereenkomst sinds het genomen besluit in de rijksministerraad van 23 april jl.

De opgelopen vertraging is naar ons inziens een direct gevolg van het niet of niet tijdig handelen van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, dit ondanks het feit dat er meerdere pogingen zijn gedaan om meer informatie en duidelijkheid te verkrijgen over de stand van zaken. Vorige week hebben wij van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties begrepen dat de leenovereenkomst eind van de week zou worden verstuurd. Helaas heb ik tot op heden, bijna twee weken na het besluit van de rijksministerraad tot verlening van de liquiditeitssteun, nog niets vernomen van de te leveren leenovereenkomst. U begrijpt evenwel dat wij hier op Sint Maarten, gezien de huidige situatie, in afwachting zijn hiervan.

Ik heb de afgelopen week zelf direct contact gehad met staatssecretaris Knops, de aangewezen gesprekspartner door u voorgescreven in uw brief van 18 juli 2020, echter kreeg ik geen antwoord op mijn vraag naar de stand van zaken omtrent de vertraagde leenovereenkomst. De gevormde minister en zijn staf worden steeds doorverwezen naar de staf van de staatssecretaris en ook mijn technische staf krijgt helemaal geen antwoord op de vele dringende doch vriendelijke verzoeken, berichten of e-mails. Contact is ook gelegd met de Nederlandse vertegenwoordiging hier op Sint Maarten, en van hen krijgen wij te horen dat de vertraging aan de meivakantie ligt, veel ambtenaren zijn met verlof, en ook zij verkrijgen helaas geen verdere informatie.

Ik wil even benadrukken dat in alle eerdere ervaringen de leenovereenkomst een paar dagen na de riksministerraad verstuurd is met het verzoek aan de regering van Sint Maarten om snel, het liefst binnen één dag te reageren. Wij zijn nu bijna twee weken verder en er wordt niet eens perspectief geboden op de afhandeling van de leenovereenkomst. Dit zorgt niet voor het verder bevorderen van de relatie, ondanks partijen over en weer hebben verklaard hieraan te willen en zullen werken.

Ik vraag u in uw hoedanigheid van voorzitter van de riksministerraad om een interventie hierin en tevens om het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan te sporen om de leenovereenkomst, conform de afspraken, zo snel mogelijk dan wel voor het eind van de week te versturen naar de Minister van Financien zodat wij de overeenkomst kunnen tekenen en retourneren. Zodoende zorg te dragen dat de middelen uiterlijk begin volgende week beschikbaar worden gesteld aan Sint Maarten.

Hopende op uw goede medewerking, verblijf ik.

Hoogachtend

Cc: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Kajsa Ollongren.

Cc: Staatssecretaris van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

Philipsburg, 12 mei 2021

Aan de staatssecretaris van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer Raymond Knops
Postbus 20011
Turfmarkt 147
2500 EA Den Haag
The Netherlands

Onderwerp: Uitbetalen van verleende liquiditeitssteun.
Div# 11525a

Geachte heer Knops,

Met referentie aan mijn schrijven van 6 mei jl. vraag ik uw aandacht voor het volgende:

In de riksministerraad (hierna: RMR) van 23 april jl. is besloten over te gaan tot het verstrekken van de liquiditeitssteun van 39 miljoen voor het tweede kwartaal 2021 in de vorm van een kortlopende bulletlening met dezelfde einddatum als de leningen betreffende de andere tranches liquiditeitssteun. Echter, tot op heden hebben wij nog geen liquiditeitssteun mogen ontvangen. Sterker nog zijn wij nog steeds in afwachting van de leenovereenkomst. Uit officiële bronnen is ons ter ore gekomen dat het voornemen bestaat om de reeds door de RMR goedgekeurde liquiditeitssteun aan Sint Maarten te onthouden. Een motivatie of enige verklaring voor een dergelijk voornemen wordt niet geleverd. Wij wachten momenteel namelijk nog op een officiële reactie op onze brief van 6 mei jl..

Het lijkt ons niet aannemelijk dat een dergelijk voornemen realiteit kan zijn zeker omdat de gevolgen hiervan verstrekkend zijn en grote maatschappelijke onrust met zich mee kunnen brengen.

Wij vertrouwen er echter op dat de besluitvorming van de RMR, zeker gezien de knellende situatie waarin Sint Maarten zich bevindt, onmiddellijk wordt uitgevoerd. Inmiddels is het al ruim twee weken na de besluitvorming boven op de maand vertraging na de RMR van februari. Deze vertraging leidt nu al tot dusdanige verslechtering van onze financiële positie dat wij al onze betalingen binnenkort moeten stoppen, het overheidsapparaat daardoor vastloopt met alle gevolgen van dien voor de openbare orde en veiligheid.

Hier komt nog bij dat het besluit tot het verlenen van de liquiditeitssteun is genomen door de voltallige RMR, en nu de uitvoering buiten de RMR om wordt gestagneerd. Een dergelijk handelen lijkt ons onrechtvaardig en valt niet onder de categorie van behoorlijk bestuur.

Wij gaan ervan uit dat het besluit genomen door dit staatsrechtelijk orgaan, de riksministerraad conform de regels dan ook zo snel mogelijk wordt uitgevoerd.

Rekening houdend met uw volledige medewerking, verblijf ik.

Hoogachtend,

Cc: Minister President en Minister van Algemene Zaken Mark Rutte
Cc: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Kajsa Ollongren.

26

PRIME MINISTER OF SINT MAARTEN
Minister-President van Sint Maarten

Philipsburg, 16 mei 2021

Aan de staatssecretaris van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer Raymond Knops
Postbus 20011
Turfmarkt 147
2500 EA Den Haag
The Netherlands

**Onderwerp: Reactie op uw brief van 12 mei jl.
Div# 11525b**

Geachte heer Knops,

Kennis is genomen van uw brief ontvangen op 12 mei jl. Voordat ik op de inhoudelijke aspecten van uw bezwaren reageer wil ik eerst uw aandacht vragen voor het volgende.

In de rijksministerraad (hierna: RMR) van 26 maart jl. was u samen met de Minister-President dhr. Mark Rutte, Minister van Financiën dhr. Wopke Hoekstra en de Gevolmachtigde Minister dhr. Rene Violenus gemachtigd om de besprekingen aan te gaan ter verduidelijking van de positie van het Parlement van Sint Maarten. U was tevens gemachtigd om uw goedkeuring te geven in het geval dat de geboden verduidelijking door u voldoende werd geacht.

Op 15 april jl. is deze verduidelijking gegeven door het Parlement van Sint Maarten en op 16 april jl. heeft u namens de bovengenoemde ministers uw goedvinding gegeven, daarbij is uw mandaatverlening derhalve beëindigd. Daarbovenop heeft de RMR besloten in de vergadering van 23 april jl. tot het verstrekken van de liquiditeitssteun van ANG 39 miljoen aan Sint Maarten. U spreekt in uw brief namens het kabinet, welk kabinet heeft u het over en op basis waarvan? Naar ons weten bent u niet gemanageerd om enige actie te ondernemen naast het tenuitvoerleggen van het besluit van de RMR van 23 april jl.

Ten aanzien van het besluit dat is genomen in de RMR had Sint Maarten geen reden om te twijfelen aan de uitvoering hiervan door u, in uw hoedanigheid van staatssecretaris van het Ministerie van

Government Administration Building
Post Office Box 943, Philipsburg / Soualiga road 1, Sint Maarten
(T) +721-5426058 ext. 2994

10.2e

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Niets is minder waar. Bij schrijven van 12 mei 2021 heeft u de Minister-President van Sint Maarten te kennen gegeven de verzochte en tevens bij RMR verleende liquiditeitssteun niet te zullen uit betalen.

Uit uw brief blijkt dat u zonder mandaat de verleende liquiditeitssteun probeert op te schorten tot u weer het besluit kan voorleggen aan de RMR. Dit bevestigt dat u niet rechtmatig hiertoe gemachtigd was. Tevens is het ook duidelijk dat u extra voorwaarden wilt verbinden aan de reeds verleende 39 mln., dit ter dekking van de lasten die nu niet zijn gedekt door de gewone dienst, terwijl dit niet is besproken noch besloten in de RMR. Het feit dat u wederom de gemaakte afspraken via het trustfund verbindt aan dit landspakket terwijl het landspakket deze afspraken niet dekt, laat ik momenteel buiten beschouwing. Voor wat betreft de afspraken die zijn gemaakt en besloten in het besluit van de RMR, kunnen wij vaststellen dat die niet worden gehonoreerd, en daarmee concluderen wij dat afspraak alweer geen afspraak is.

De RMR heeft in haar vergadering een besluit genomen op basis van de door uw ingebrachte aanbiedingsbrief. De voorwaarden genoemd in deze brief ter verkrijging van Sint Maarten van de verzochte steun zijn kennelijk voldoende geacht door de RMR om aan Sint Maarten de verzochte steun te verstrekken. De redenen in uw brief van 12 mei jl. op grond waarvan u vervolgens eigenhandig de reeds verzochte steun intrekt komen niet overeen met de voorwaarden genoemd in deze aanbiedingsbrief. Hierdoor kan derhalve worden vastgesteld dat u in strijd handelt met artikel 12, tweede lid, van het reglement van orde van de ministerraad, aangezien de reden van het onthouden van steun pas in uw schrijven van 12 mei jl. aan Sint Maarten bekend is gemaakt, de RMR hiervan niet op de hoogte is en tevens dat uw redenen om op dergelijke wijze te handelen niet raakt aan de reeds gestelde voorwaarden in uw aanbiedingsbrief.

Vast is komen te staan op basis van uw schrijven van 12 mei jl. waarin staat: "*Daarom zal ik de vijfde tranche liquiditeitssteun opnieuw inbrengen bij de Rijksministerraad van 21 mei a.s.*", dat u eenzijdig dan wel zonder mandaat van de voltallige RMR geen uitvoering geeft aan het besluit van de RMR van 23 april jl. en zodoende wel degelijk handelt tegen het genomen besluit van de RMR. Duidelijk is dat u zelf tot de conclusie bent gekomen dat u niet de juiste voorgeschreven procedure van de RMR heeft gevuld. Helemaal omdat de regering van Sint Maarten geen kans heeft gekregen om verweer te voeren tegen uw verwijten danwel de mogelijkheid heeft gekregen deze gemotiveerd te weerleggen in de RMR.

Corporate Governance Improvement Plan

In uw schrijven van 12 mei jl. uit u uw flagrante minachting voor alle stappen die deze regering heeft gezet om ervoor te zorgen dat het plan voor verbetering van de corporate governance wordt afgerond, wat een essentieel onderdeel was van het Airport Terminal Reconstruction Project. Oorspronkelijk was

dit onderdeel van het trustfund echter heeft u dit laten opnemen in het landenpakket als specifieke maatregel voor Sint Maarten, namelijk onder B.15.

De technische staf heeft contact gehad met leden van de T.W.O om het plan van aanpak nodig voor maatregel B.15 voor te bereiden, welke in feite de aanbevelingen bevat zoals uiteengezet in het Corporate Governance Improvement Plan. Een voorstel van het Implementatieteam (voormalige leden van de Corporate Governance Task Force) is op 3 mei jl., ontvangen en wordt beoordeeld door de ministerraad.

Corporate Governance uitdagingen

Het Corporate Governance Improvement Plan spreekt tot de "at arms length" beginsel van de aandeelhouder over de dagelijkse activiteiten op de luchthaven en alle overheidsbedrijven, die de regering vanaf dag één handhaast. Overeenkomstig het bovenstaande zal de Raad van Ministers de wijziging van de statuten van de holding- en werkmaatschappijen blijven steunen en deze in overeenstemming brengen met de verbeterde bedrijfsstructuur. Verbeteringen op het gebied van Corporate Governance met betrekking tot bestuur profielen en competenties zijn voltooid door PJIAE en meest recentelijk door PJIAH.

De vertegenwoordigers van de Royal Schiphol Group hebben de regering als gevolgd geïnformeerd: als good corporate governance praktijken uiterlijk 26 mei 2021 op de luchthaven kunnen worden hersteld, zullen zij hun voornemen om de samenwerking te beëindigen heroverwogen. Wij hebben reeds al stappen ondernomen om de corporate governance op de luchthaven te herstellen.

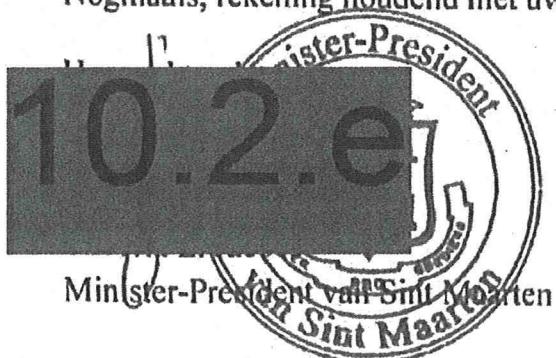
Als laatste wil ik van de gelegenheid gebruik maken om de beweringen zoals door u gesteld in uw brief, namelijk dat de vitale processen bij de PJIA in gevaar zijn gebracht weerleggen. Deze conclusies zijn gebaseerd op fictieve aannames door u zonder dat u hiervoor het bewijs heeft geleverd. Feitelijk is het dagelijks functioneren van de PJIA niet opgehouden en gaan deze zoals gebruikelijk gewoon door. Zover wij weten zijn er geen verdere vertragingen in het project. De laatste vergadering van de Steering Committee, en de op 3 mei jl. ontvangen 'Regular Monitoring Report' van de Wereldbank, geven aan dat het wederopbouwproject op koers ligt met de tijdlijn die momenteel van kracht is. Conclusie die kan worden getrokken is dat er dus geen sprake is van het ophouden van de vitale processen en dat er geen signalen zijn dat het project in gevaar is.

Echter de acties ondernomen door u brengt wel de vitale processen van deze regering in gevaar. Het trieste van dit hele verhaal is dat Sint Maarten nergens terecht kan om te bewerkstelligen dat u wel handelt conform afspraken en de besluiten van de RMR.

Zoals is uiteengezet in mijn brief van 11 mei jl. hebben wij niet voor niets een verzoek voor liquiditeitssteun ingediend. De gelden hadden namelijk een bestemming en wij kunnen momenteel door uw handelingen onze financiële verplichtingen niet nakomen.

Gelet op het bovenstaande willen wij u verzoeken uitvoering te geven aan het genomen besluit in de RMR van 23 april jl. en over te gaan tot verstrekking van de liquiditeitssteun het liefst nog vóór 21 mei 2021.

Nogmaals, rekening houdend met uw volledige medewerking, verblijf ik.

Cc: Minister-President en Minister van Algemene Zaken Mark Rutte
Cc: Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Kajsa Ollongren

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De minister-president van Sint Maarten
T.a.v. mw. Silveria Jacobs
Government Administration Building
Soualiga Road 1
Phillipsburg
Sint Maarten

Ook per e-mail: 10.2.e @sintmaartengov.org

Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland

Kenmerk
2020-0000745033

Uw kenmerk

Datum

Betreft Zorgen over de corporate governance bij PJIA

Geachte mevrouw Jacobs,

Excellen^{ie},

Zoals u weet heeft uw regering in maart 2019 afspraken gemaakt met mij, als speciaal vertegenwoordiger voor de wederopbouw vanuit Nederland, inzake condities aan de financiering van het herstel van de luchthaventerminal via het trustfonds wederopbouw. Deze condities zagen op een verbetering van de corporate governance van de luchthaven in het kader van *Building Back Better*. Het betrof onder andere het aanstellen van een interim CFO en een lid van de Supervisory Board van Princess Juliana International Airport Holding (PJIAH) via Royal Schiphol Group (RSG), voor de duur van het herstelproject. Tevens moest een Task Force worden ingesteld om een implementatieplan op te stellen voor de verdere verbeteringen van de corporate governance.

Na uw aantreden heeft uw kabinet werk gemaakt van het nakomen van deze afspraken, leidend tot een rapport d.d. 29 februari 2020. Hierin heeft u uw volledige commitment aan de verdere verbetering van de corporate governance van PJIA benadrukt. Nadat wij met elkaar de afspraak hadden gemaakt dat u verdere invulling zou geven aan de uitvoering van de plannen van de ingestelde Task Force Corporate Governance, hebben de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en ik in maart 2020 vastgesteld dat de overeengekomen condities door u voldoende waren ingevuld, waardoor de financiering voor het herstel van de terminal via de Wereldbank en de Europese Investeringsbank (in totaal USD 100 miljoen) vrijkwam.

Het is dan ook met grote teleurstelling dat ik nu constateer dat er sinds maart 2020 nauwelijks stappen zijn gezet om de corporate governance van PJIA verder te verbeteren. Het Improvement Plan van de Task Force is door de Council of Ministers niet volledig aanvaard, ondanks de afspraken die wij hierover met elkaar hadden gemaakt. Directe aanleiding voor dit schrijven zijn de recente acties van de 10.2.e [] in een gedeelte van 10.2.e [] die niet te rijmen zijn met de principes van goede corporate governance en waarover ik mij ernstige zorgen maak.

Zoals u weet hebben de 10.2.e [] onlangs namens PJIAH een brief gestuurd aan 10.2.e [] waarin

Directoraat-Generaal
Koninkrijksrelaties
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

zij hem verzoeken zijn ontslag in te dienen. Ik heb echter begrepen dat deze brief geen grondslag heeft in een Board vergadering en ook niet kan rekenen op instemming van het derde lid van de Supervisory Board, [10.2.e] die geen kennis had genomen van deze brief voor verzending. Ik neem aan dat u het met mij eens bent dat deze gang van zaken onacceptabel is en niet passend bij het streven naar een betere corporate governance. Niet voor niets was één van de afspraken die ik maakte met uw regering, waaraan ik aan het begin van de brief reeds refereerde, het aanstellen van internationale expertise voor de Supervisory Board van PJIAH. Ik ben dan ook zeer verontrust over het feit dat dit lid van de Board in deze terzijde is geschoven.

Ook het feit dat de betreffende brief openbaar is gemaakt en te downloaden in de Sint Maartense media, vind ik zeer verontrustend en onzorgvuldig, aangezien het hier gevoelige informatie betreft inzake het functioneren van een bestuurder.

Ik hoef u niet te vertellen dat de luchthaven van vitaal belang is voor Sint Maarten. Ik hecht vanuit mijn rol als speciaal vertegenwoordiger dan ook veel waarde aan zowel de voortgang van het herstel van de terminal als aan de duurzame verbetering van de corporate governance. Door de acties van PJIAH zijn beiden in gevaar gebracht. Ik verwacht dat u onze afspraken inzake de corporate governance eerbiedigt en ga ervanuit dat u, gezien de schendingen van de geldende governance protocollen, als shareholder van PJIAH ingrijpt en alle noodzakelijke maatregelen treft in het belang van het herstelproject én de corporate governance. Graag ga ik hierover op zeer korte termijn met u in gesprek. Op basis van eerdere prettige gesprekken die wij met elkaar hebben gevoerd, vertrouw ik erop dat u uw verantwoordelijkheid neemt om de gemaakte afspraken na te komen.

Hoogachtend,

[10.2.e]

10.2.e

[10.2.e]

Datum
Kenmerk
2020-0000745033